

Det er Veien til at forøge Statskassens Beføstning, men ikke i mindste Maade. Veien til at opnaae Hensigten; thi Hensigten veed man godt forud kan aldrig opnaaes. Hvor kan en Hensigt af saadan Art opnaaes ved en Statsbestyrelse, der hverken forstaaer det eller er tilstede der og kan vaage over det. Et privat Selskab derimod, som vil have Nytte af sine Forsøg og har Interesse derfor, som sætter Mænd dertil, hvis Velsfærd er sat i Bove for, at det maa lykkes, de maae forsøge derpaa med et-anderledes Held, og lykkes det ikke for dem, saa lykkes det aldrig, naar Staten gjør saadanne Forsøg med Embedsmænd, der ere sikrede, enten det lykkes eller ikke lykkes. Det er Erfaringens Vidnesbyrd. Kun til Understøttelser ved Præmier af den Slags, som gamle Professor Wiborg uddeelte, kan jeg bevidne, at det maa være Folkets Duffe, at de uddeles paany, og det er den simpleste Maade af Verden, og det kan give en almeen god og forbedret Hesteavl af den altid sikke Art, man kalder danff Race til almeen Brug; men alt det andet Kunstværk af den Slags kan aldrig andet end forøge Statskassens Byrder til enkelte Liebhadere, hvoraf der ikke vil udkomme nogen almeen Nytte.

Schæring: Jeg troer rigtignok, at man har stillet denne Lov paa et lidt for rundeligt Standpunkt med Hensyn til det hele Tilsyn, som er fornødent. Det skal jeg forøvrigt ikke gaae videre ind paa, deels fordi det jo vil komme for ved Lovens yderligere Behandling, deels fordi det ærede Medlem fra Bogenfæ (Jespersen) har taget denne Gjensstand saa alvorligt paa Korn, at jeg haaber, han vil forfølge den yderligere. Naar han derimod har henledet Opmærksomheden paa, hvor vigtigt det vilde være, om Staten gav, jeg troer han sagde 19,000 Rbd., i det Hele, 1000 Rbd. til hvert Amt, saa forekommer det mig, at han er i en besynderlig Modsatning til det System, som han og jeg ellers ere enige i, nemlig at gjøre alle den Slags Sager saa stedlige som muligt; det er en besynderlig Ting at lade 19,000 Rbd. flyde ind fra Amtene i Statskassen, for igjen at betale dem ud til Amtene (Jespersen: Som et Middel til at komme af med Stutterierne!). Det forekom-

mer mig at være meget simplere at overlade den Sag til Amtene selv. Naar et Amt vil beskaffe sig selv med 1000 Rbd. for at fremme Hesteavl, saa maa det have Lov dertil; men at der saaledes fra Statens Side skal gives 1000 Rbd. til hvert Amt, forekommer mig at være en høist besynderlig Ting, og jeg troer, at flere Medlemmer have gjort sig skyldige i en sjælv Opfattelse, naar de synes, at det, som her er givet fra Statens Side, er for lidt. Dersom vi skulle gjøre os Umage for at holde Statens mindre Dele i Ledebaand, saa skulle vi vedblive at lade det tilflyde Amtene igennem Statskassen; men, naar det derimod maa være vort Formaal, i alle den Art Sager, hvor vi roligt kunne gjøre det, at frigjøre dem fra Statens Ledebaand, saa skulle vi ikke give store Understøttelser, og saa kunne gjerne de Understøttelser, her ere nævnte, kaldes for store; for min Part betragter jeg det kun som et Offer til en Fordom og som en Skærv, man giver i en Overgangsperiode. Jeg troer, at det ærede Medlem fra Thisted (J. Knudsen) noget nær var inde paa den samme Vej, naar han ansaae det for saa vigtigt, at Staten udnævnte en Embedsmand til at have Tilsyn med disse Dyrstuer. Dersom Staten gav store Præmier, saa kunde man sige, at det var vigtigt for Staten at paasee, at disse Penge bleve rigtigt uddeelte; men, naar Staten holder sig til at give smaa Præmier, saa kan den roligt overlade Tilsynet til Amtene, og det var at gjøre Amtene Uret, naar man troede, at der ikke i denne Retning skulde kunne findes Indsigt og Kyndighed. Findes der ikke Indsigt og Kyndighed omkring i Amtene, saa er det et Beviis for, at denne Sag endnu ikke er en vigtig Sag for Landet; er det en vigtig Sag for Landet, saa maa der ogsaa findes Kyndighed; men den sikreste Maade til at hindre Kyndigheden fra at udvikle sig, er hvert Aar at sende en Mand hen for at afgjøre Sagen, i hvis Stjod man saa at sige kan lægge sit Hoved, og imod hvis Villie man i Almindelighed Intet kan udrette. Dette hele Ledebaandsystem skulle vi frigjøre os fra.

Naar den sidste Taler meente, at det ingen Vigtighed havde for Staten at tilveiebringe, hvad han kaldte Luxushest, saa troer